

رسالہ در جواب سوال اہل نائین

از تصنیفات عالم ربانی و حکیم صمدانی
مرحوم آقای حاج میرزا محمد باقر صمدانی
اعلیٰ اللہ مقامہ الشریف

بسم الله الرحمن الرحيم

[سؤال]: عرض دیگر؛ این مسأله ضروری جمیع عقلاء و موحدین و جمیع ملل و مذاهب حتی عوام الناس است که خدا را نمی توان شناخت، و همه کس این فقره را می گوید. و کسی را که نمی توان شناخت نمی توان به او گفت تو چه فرمودی؟ یا تو کیستی؟ و در نامتناهی، تو گفتن و اشاره کردن معنی ندارد. پس رو باید به کسی کرد و انت گفت که معروف باشد، و آن امام زمان است که به حسب ظاهر در ملک است. پس باید توجه به آن بزرگوار نمود در وقت نماز و الله اکبر گفت، و در جمیع مراتب و خطابات باید به او متوجه شد. و این کار مشکلی است. آیا غیر حضرت بقیة الله کسی را باید به نظر گرفت یا نه؟ اگر به نظر بیاوریم غیر او را، که مشرک می شویم. و اگر یکی بدانیم او را با خدا، که پس خدا و امام یعنی چه؟ و اگر او را مظهر خدا بدانیم و صفات الله و اسماء الله، که صفت بی ذات معنی ندارد. پس خود ایشان خدا هستند و خدا هم خدا، پس دو خدا می شوند. اوضاع غریبی از برای دعاگو شده. ای مولی؛ می خواهم مسأله توجه را بفهمم، به من بفهمانید و بخواهید که بفهمم. [خداوند] قلب مرا مستعد به فهمیدن و قلب بندگان عالی [را مایل] به خواستن به فهمانیدن بفرماید. چون در مأیوسی امیدی است، امیدوارم که به جان نثار این مسأله را بفهمانید و بخواهید که بفهمم و سایر

حوائجم هم برآید و خدا ما را در دوستی بندگان عالی ثابت قدم بدارد
بحق محمد و آله صلوات الله عليهم اجمعين .

[جواب]:

بسم الله الرحمن الرحيم

اگر خداوند عالم جل شأنه شناخته نمی شد پس توحید مرتفع بود از مردم
و اسمی و رسمی از خداوند عالم جل شأنه در نزد ایشان نبود، و حال آنکه
اول دین معرفت او است. پس چون او شناخته شد حجج او هم (عليهم
السلام) به او شناخته می شوند و دین او را برپا می کنند. بلی، خداوند
عالم به صفت مخلوقات شناخته نمی شود، نه آنکه او به صفت الوهیت
شناخته نشود. چنان که حضرت امام رضا (علیه السلام) فرموده که اگر
خدا به هیچ وجه شناخته نمی شد توحید از ما مرتفع بود. و حضرت امیر
صلوات الله علیه و آله فرموده: **اول الدین معرفته**. و این مطلب از جمله
ضروریات اولیه جمیع اهل ادیان است با اتفاق عقول جمیع ایشان. پس
چون این مطلب محقق شد در قلب، باید رجوع کرد به خود او که او خود
را چگونه وصف کرده از برای خلق. و خلق بدون توصیف خود او
نمی توانند به رأی و هوای خود او را بشناسند. و خود او گفته: **لیس کمثله**
شیء و فرموده: **سنریهم آیاتنا فی الآفاق و فی انفسهم حتی یتبین لهم انه**
الحق. و بر طبق این است که **یعرفک بها من عرفک لا فرق بینک و بینها**

الآنهم عبادك وخلقك الخ ولا تعطيل لها في كل مكان من امكنة الدنيا، فهم كانوا في الدنيا ويكونون . بقية الله خير لكم . فالبقية عجل الله فرجه باقي في الدنيا كافٍ للمؤمنين له وللمؤمنين به وهو القائم مقامه في الاداء اذ كان لا تدركه الابصار بدون القائم ولا تحويه خواطر الافكار ولا تمثله غوامض الظنون في الاسرار بدونه فمن اراد الله بدأ به ومن وحده قبل عنه ومن قصده توجه به اللهم اني اتوجه اليك بمحمد وآل محمد . وادلته اكثر في الكتاب و السنة من ادلة جميع المسائل ، اذ هو اصل جميع المسائل . فكما تريد زيدا و ترى بدنه و تتكلم معه و اجابك في بدنه و انت لا ترى غير بدنه و تعلم انه لا يرى في نفس ذاته و لا تقصد غير ذات نفسه و لا تشركه مع بدنه بحيث لو القى بدنه ميتاً لا تتكلم مع بدنه ، كذلك انت متعبد بان تتكلم مع الله و تقول اللهم اني اتوجه اليك بنبيك وامثاله و انت متعبد بان لا تعبد الا اياه و تقول اياك نعبد و اياك نستعين . فمن كان من اهل ديارنا عرف الحاننا و من لم يجعل الله له نوراً فما له من نور . و اما حوائجك المتكررة ، الحرز الصادقي (عليه السلام) الذي اوله الحمد لله الذي هداني للاسلام و اكرمني بالايمان مشتمل على ما تريد فاقرأه صباحاً في كل صبح بل مساء و لا تتركه في الصباح بعد صلوة الفجر و ادائه في وقته . حرره العبد محمد باقر هدايةً للمهتدي و حجةً على غيره والسلام .